

ПАМ'ЯТЬ ПРО ПОЕТА

30 вересня ц. р. зацікавлені художнім словом кияни різних поколінь мали щасливу нагоду ще раз зустрітися з видатним українським поетом Леонідом Кисельовим. Леонід, який трагічно пішов із життя у двадцятидворічному віці 1968 р. через невиліковну онкологічну хворобу, вкотре ввійшов до сердець присутніх під час презентації присвяченої його пам'яті книжки. Увійшов щирими, не за віком мудрими, філософськими в осмисленні дійсності творами, записом його голосу, що лунав за мертвої тиші в залі: він читав власні вірші, творячи вражаючий ефект присутності, і такою живою, трагічною, жорстоко відвертою та невимовно ліричною водночас сприймалася як його поезія, так і сама постать.

На презентації видання в київській книгарні "Є" виступили такі відомі письменники, культурологи, дослідники, як *В. Скуратівський*, *Ю. Щербак*, *М. Слабошпицький*, котрі є водночас авторами окремих спогадів та літературознавчих досліджень про творчість поета, що ввійшли до цієї книжки. У виголошених промовах звучало щире захоплення поетом, співзвучністю його рядків із сучасністю, геніальними передбаченнями, його тонким відчуттям творчості Тараса Шевченка та біль від несправедливо ранньої смерті Леоніда.

Книжка, що вийшла друком у київському видавництві "Ярославів Вал" (2014), упорядкована молодшим братом Леоніда Кисельова, відомим журналістом Сергієм Кисельовим (1954–2006), і є другим томом двотомного видання "Леонід Кисельов. Над київськими зошитами". І також двомовним: данина двомовності самого поета, який в останній рік свого життя з російської перейшов на українську мову, зумівши передати всю її поетичну образність і красу. Якщо в першому томі (К.: Видавництво "Ярославів Вал", 2013) подано твори, переклади, листи поета¹, то у другому – особисті спогади про Леоніда Кисельова його друзів, присвячені йому прозові та поетичні твори, літературознавчі статті про його творчість. Звідси й підзаголовок – "Книга про поета". Це тексти різних років: від 1968 до 2005. Сюди ввійшли спогади таких відомих представників української культури й літератури, як академіки Д. Затонський та І. Дзюба, письменники та журналісти І. Драч, Ю. Щербак, Л. Герасимчук, В. Яворівський, Г. Кіпніс-Григор'єв, літературознавці М. Петровський, В. Скуратівський, А. Шевченко. А також близьких друзів Леоніда Кисельова: О. Скульської, К. Квітницької-Рижкової, О. Симонова, Б. Дабо-Ніколаєва, Е. Бречак, Л. Лемешової, М. Жердинівської та багатьох ін.

¹ Докладніше інформацію про це видання можна знайти у першому числі журналу "Слово і Час" за 2014 рік.

Розділ “Статті про творчість Леоніда Кисельова” охоплює літературознавчі праці Л. Новиченка, Ю. Покальчука, М. Коцюбинської, М. Слабошпицького, Ю. Пригорницького, Я. Розумного, Н. Мазепи та ін. У наукових розвідках аналізуються поетичні характеристики творчості поета, його унікальне світобачення та світовідчуття. Особливу увагу приділено творам, написаним українською, творчому процесові переходу від російської до української мови. Серед авторів третього розділу “Твори, присвячені Леонідові Кисельову”, що складається із двох підрозділів “Поезія” та “Проза”, – імена Г. Снегирьова, Ю. Щербака, Л. Козинець, М. Брусиловської, П. Шкраб’юка, О. Скульської, Р. Заславського, Б. Дабо-Ніколаєва, О. Ємельянова та ін. Це твори, написані у різні роки як емоційна й болісна реакція на втрату поета, щирий вираз любові та пам’яті про нього.

Як і в попередньому, у томі другому приділено чимало уваги творчій атмосфері родини, в якій зростав та формувався поет: його батькові, відомому письменникові Володимирі Леонтійовичу Кисельову та матері Зої Юхимівні Генкіній. Як у підбірці сімейних світлин, так і в текстах спогадів. А до кожного примірника додається дискета з тим самим записом голосу Леоніда, що звучав на презентації цього видання.

Талант Сергія Кисельова як упорядника виявився у вмінні об’єднати такий різний за стилем та напрямками матеріал, створивши на основі цього масиву стереоскопічний погляд на постать Поета. Погляд, якнайточніше висловлений у спогадах друга Леоніда Кисельова, фізика й поета О. Ємельянова: “Лёна – это было главное событие моей жизни”.

Отримано 8 жовтня 2014 р.

*Наталія Овчаренко
м. Київ*

